

Makro: Sanayi üretimindeki zayıf görünüm son çeyreğe de taşındı

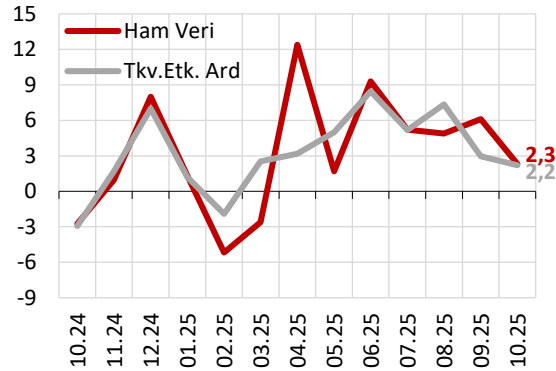
Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) ekim ayında %0,8 azalırken, yıllık bazda %2,3 ile beklentinin (%3,2) altında kaldı. SÜE son iki ayda birikimli olarak %2,9 daralırken, daralma son 4 ayda %4,0, sene başından itibaren %4,6'ya ulaştı.

SÜE üzerinde sermaye malları kaynaklı oynaklık devam ediyor. Yılın ilk yarısında özellikle diğer ulaşım araçları kaynaklı pozitif katkının, yılın ikinci yarısı ile birlikte hem diğer ulaşım araçları hem de bilgisayar, elektronik ve optik aletler kaynaklı negatife döndüğü görülüyor. Sermaye malları hariç SÜE'de ekimde aylık daralma %0,3, çeyreklik daralma ise %1,1 ile daha sınırlı. Dolayısıyla sanayi üretimi içindeki temel sektörlerde zayıflık son çeyreğe de taşınmış durumda. İYA, KKO gibi sanayi üretimine ilişkin öncü göstergeler ekim ayındaki görünümün kasım ayına da sarktığına işaret ediyor.

Sanayi Üretim Endeksi (SÜE), mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış (m.a.) olarak aylık bazda %0,8 gerileyerek zayıf görünümün ekimde de korunduğuna işaret etti. Yıllık bazda artış ise %2,3 ile son aylara kıyasla yavaşladı (Grafik 1).

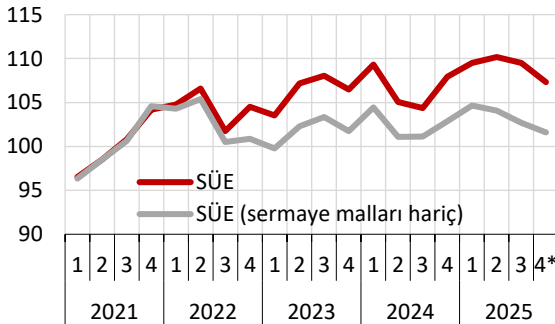
Ekim ayı itibarıyla SÜE, üçüncü çeyrek ortalamasının %2,0, 2024 sonunun ise %4,6 altında. Yılın ilk yarısında SÜE'ye önemli pozitif katkı yapan sermaye malları, son dört aydır SÜE'yi sınırlıyor (Grafik 2 ve 3). Ancak sermaye malları haricinde de eğilim oldukça zayıf. Ekim itibarıyla sermaye malları hariç SÜE çeyreklik bazda %1,1 daraldı (Grafik 3 ve 4).

Grafik 1. SÜE (yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

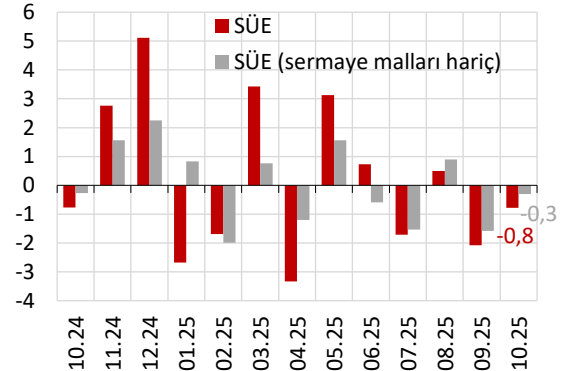
Grafik 3. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

*Ekim ayı verisidir.

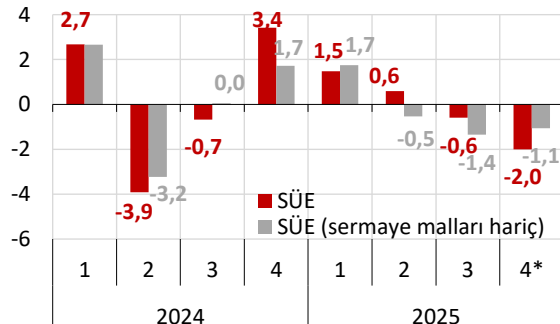
Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 2. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, aylık % değişim)

Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 4. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, çeyreklik % değişim)

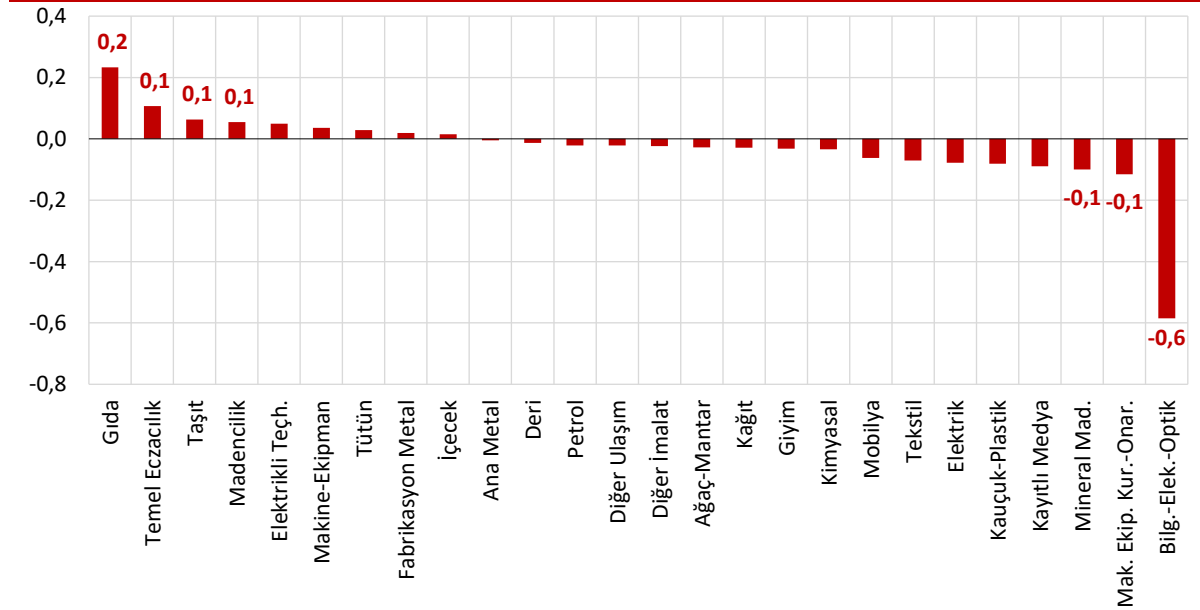
*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK, Akbank

Ekim ayında sektörlerin çoğunluğu aylık bazda daraldı. Aylık değişime en yüksek negatif katkı 0,6 puan ile son yıllarda savunma sanayiine ara mamul üretiminin ağırlık kazandığı **bilgisayar, elektronik ve optik aletlerin imalatından** geldi. Sektörel üretimin (m.a.) aylık %23,5 gerilemesinde pek çok alt ürün grubundaki çift haneli daralmalar etkili olsa da, savunma sanayi odaklı ürünlerdeki daralmalar daha belirleyici oldu. Geçen ayların aksine bu ay diğer ulaşım araçları önemli bir değişim kaydetmedi ve SÜE üzerinde bu sektör kaynaklı önemli bir etki gerçekleşmedi. Dolayısıyla, SÜE'deki ana eğilimin daha sağlıklı takibi açısından **bilgisayar, elektronik ve optik aletler** ile **diğer ulaşım araçları** (aylık %-0,6) sektörlerini hariç bırakarak hesapladığımız SÜE'deki aylık daralma %0,2, çeyreklik daralma ise %0,8 ile manşete göre daha sınırlı kaldı. Çekirdek sektörlerden inşaat bağlantılı **metalik olmayan mineral ürünler** (%-1,5), son 4 aydır birikimli olarak %8,3 daralan **kauçuk ve plastik** (%-2,1) ile son 3 yılı aşkın süredir tarihsel ortalamasının altında KKO ile çalışan **tekstil** (%-1,2) sektörlerindeki aylık düşüşler manşet SÜE değişimini 0,3 puan aşağı çekti. Diğer yandan bir önceki ay daralan gıda, eczacılık ve otomotiv sektörleri bu ayda pozitif büyüyerek aylık SÜE büyümesine 0,4 puan pozitif katkı yaptı.

Önceki 6 aylık dönemde aylık bazda ortalama %0,9 üretim azalışının yaşandığı **gıda** sektöründe üretim bu ayda %1,9 arttı. Aylık üretim değişiminin dalgalı seyrettiği temel eczacılık imalatı ekimde aylık %6,4 artarak eylüldeki %6,9'luk küçülmeyi kısmen telafi ederken, yıllık değişim %14,9 ile 2024 yılındaki sert daralmanın oluşturduğu baz etkisinin desteğiyle çift haneli seviyede kalmaya devam etti. Motorlu kara taşıtları sektörü ise, yılın ilk 9 aylık dönemindeki ortalama aylık büyümesinin üzerinde, %1,0 üretim artışı kaydetti.

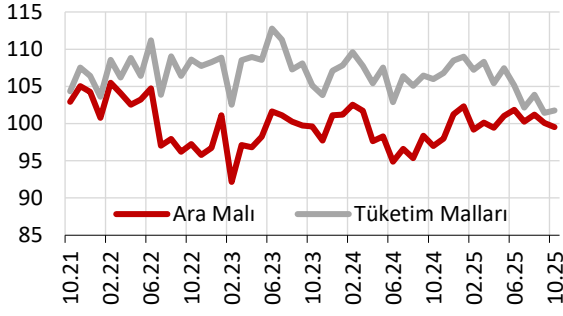
Grafik 5. Ekim Ayı SÜE Aylık Değişimine Katkıları
(% puan, mevsimsellikten arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, Akbank

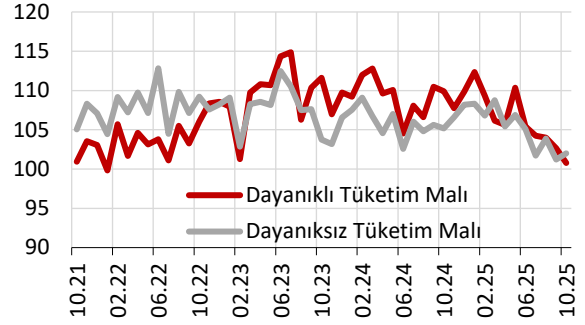
Mal grupları bazında aylık düşüş dayanıksız tüketim malları haricinde genele yayıldı. Bilgisayar, elektronik ve optik aletler imalatındaki sert hareketin etkisiyle sermaye malları imalatı aylık bazda %2,3 azaldı (Grafik 8). Dayanıklı tüketim malları üretimi (m.a.) ve ara malları üretiminde aylık azalış sırasıyla %1,8 ve %0,6 oldu (Grafik 6 ve 7). Dayanıksız tüketim mallarında üretim ise aylık %0,8 artsa da eylül ayındaki %2,6'lık düşüşü telafi edemedi.

Grafik 6. Ara Malları ve Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

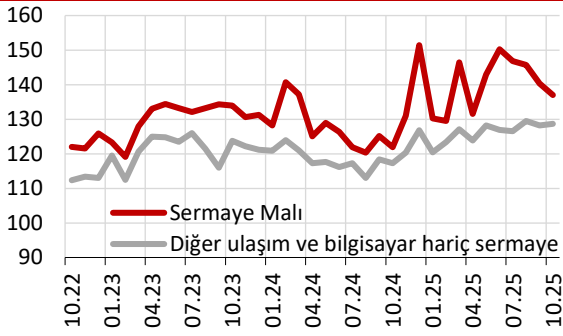
Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 7. Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

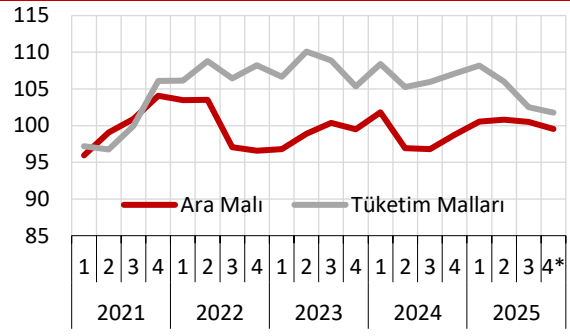
Kaynak: TÜİK

Grafik 8. Sermaye Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

Kaynak: TÜİK, Akbank

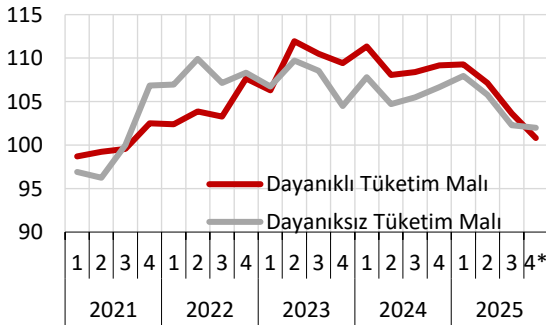
Grafik 9. Ara Malları ve Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK, Akbank

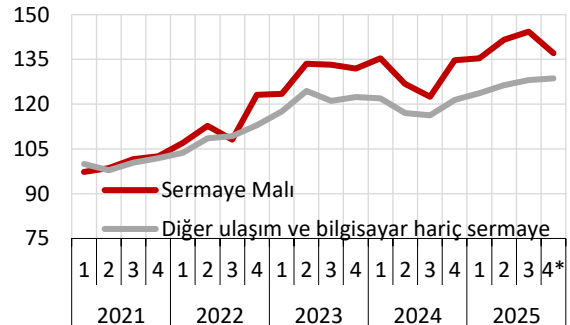
Grafik 10. Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK

Grafik 11. Sermaye Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK, Akbank

Tablo 1. Sanayi Üretim Endeksi (Yıllık Yüzde Değişim)

	Tem.25	Ağu.25	Eyl.25	Eki.25	2025-Ç1	2025-Ç2	2025-Ç3	2025-Ç4*	İlk 10 Ay
Toplam Sanayi	5,2	4,9	6,1	2,3	-2,2	7,4	5,4	2,3	3,3
Madencilik ve Taşocakçılığı	1,1	2,0	5,6	9,6	-2,1	5,6	2,9	9,6	2,9
Kömür ve Linyit Çıkartılması	-27,6	-16,6	4,7	3,0	-0,6	-2,4	-13,7	3,0	-5,0
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	21,0	14,9	23,5	19,7	42,8	32,3	19,7	19,7	29,5
Metal Cevherleri Madenciliği	0,2	2,1	-1,9	11,8	-8,6	-2,5	0,0	11,8	-2,2
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	12,7	5,1	6,6	6,1	-8,5	10,0	8,1	6,1	3,8
İmalat Sanayi	5,6	5,1	6,2	2,0	-2,7	7,7	5,7	2,0	3,3
Gıda Ürünleri İmalatı	5,9	7,1	4,7	-2,2	0,1	10,9	5,9	-2,2	4,5
İçeceklerin İmalatı	5,2	2,8	1,7	-3,9	-3,8	5,6	3,4	-3,9	1,6
Tütün Ürünleri İmalatı	12,5	11,1	12,8	14,5	-7,2	14,7	12,1	14,5	7,5
Tekstil Ürünleri İmalatı	-7,4	-9,1	-4,1	-7,6	-4,9	-1,1	-6,8	-7,6	-4,7
Giyim Eşyaları İmalatı	-17,5	-19,8	-19,6	-21,5	-0,4	-6,7	-18,9	-21,5	-10,5
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	-6,4	-6,3	-5,0	-10,1	-2,3	-2,6	-5,9	-10,1	-4,3
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	11,3	6,1	17,1	11,3	-1,1	18,1	11,5	11,3	9,3
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	3,9	8,4	3,7	0,1	-3,3	6,7	5,3	0,1	2,5
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	-11,7	0,0	9,4	-6,4	-5,6	-2,4	-0,2	-6,4	-3,0
Kok Köm. ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	4,8	9,3	32,9	17,7	4,4	9,4	14,1	17,7	10,1
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünler	0,8	4,4	8,6	4,0	-3,8	3,8	4,6	4,0	1,7
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	4,6	18,0	14,1	14,9	-12,9	8,7	12,4	14,9	3,0
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	1,7	-0,6	0,9	-1,7	-8,4	5,4	0,7	-1,7	-1,1
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	13,0	9,0	13,5	8,1	-5,2	10,6	11,9	8,1	6,2
Ana Metal Sanayii	5,7	7,0	7,1	4,1	-0,1	6,1	6,6	4,1	4,2
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	14,5	16,6	16,0	14,3	4,3	15,3	15,7	14,3	12,1
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	51,3	8,6	25,0	11,4	4,6	27,8	27,6	11,4	19,0
Elektrikli Teçhizat İmalatı	-0,2	2,4	6,1	6,3	-3,3	4,4	2,8	6,3	1,8
Makine ve Ekipman İmalatı	-5,6	-4,8	-5,4	-9,3	-8,8	-3,0	-5,3	-9,3	-6,1
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	7,1	14,2	8,4	7,9	-12,3	8,6	9,4	7,9	1,7
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	59,1	53,7	27,0	22,7	-5,8	23,0	47,4	22,7	20,1
Mobilya İmalatı	2,9	2,4	9,4	0,8	-4,3	5,5	4,9	0,8	1,9
Diğer İmalatlar	-6,4	-10,2	-12,3	-14,9	-2,4	4,6	-9,7	-14,9	-4,2
Makine ve Ekipmanların Kur. ve Onar.	6,8	9,3	8,5	0,8	9,0	17,3	8,2	0,8	10,2
Elektrik, Gaz, Buhar	5,8	6,1	5,3	0,6	5,0	4,9	5,7	0,6	4,8
Toplam Sanayi	5,2	4,9	6,1	2,3	-2,2	7,4	5,4	2,3	3,3
Ara Mali	4,2	3,8	4,9	2,7	-4,6	6,1	4,3	2,7	2,0
Dayanıklı Tüketim Mali	-5,1	-7,3	-3,9	-8,8	-3,5	-0,2	-5,4	-8,8	-3,7
Dayanıksız Tüketim Mali	-2,1	-0,2	-0,5	-5,5	-2,2	5,0	-1,0	-5,5	-0,2
Enerji	3,7	5,6	11,5	5,4	6,4	6,9	6,7	5,4	6,5
Sermaye Mali	20,2	18,0	16,1	12,2	-1,4	14,9	18,1	12,2	10,5
Düşük Teknoloji	-2,0	-1,8	-1,1	-6,0	-2,1	4,3	-1,6	-6,0	-0,6
Orta-Düşük Teknoloji	6,0	5,9	8,5	3,4	-1,8	8,8	6,8	3,4	4,5
Orta-Yüksek Teknoloji	7,0	15,6	8,9	7,8	-4,0	4,8	10,2	7,8	4,0
Yüksek Teknoloji	59,0	7,7	34,4	27,8	-6,9	40,0	32,3	27,8	20,2

*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Sanayi Üretim Endeksi (Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış)

	Aylık Yüzde Değişim				Çeyreklik Yüzde Değişim			
	Tem.25	Ağu.25	Eyl.25	Eki.25	2025-Ç1	2025-Ç2	2025-Ç3	2025-Ç4*
Toplam Sanayi	-1,7	0,5	-2,1	-0,8	1,5	0,6	-0,6	-2,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	-0,5	0,0	1,1	1,2	6,2	1,4	-2,0	1,9
Kömür ve Linyit Çıkartılması	-12,5	5,6	16,4	-1,5	3,0	2,2	-12,5	10,5
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	0,8	-0,8	4,4	0,8	4,6	6,8	2,9	3,4
Metal Cevherleri Madenciliği	6,4	-6,3	-1,1	3,0	8,3	-0,3	-0,1	0,0
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	-1,1	3,4	-4,2	1,1	8,3	0,6	-0,2	-0,7
İmalat Sanayi	-2,2	0,7	-2,2	-0,9	1,3	0,6	-0,8	-2,1
Gıda Ürünleri İmalatı	-2,4	1,5	-1,6	1,9	4,4	-1,6	-2,3	1,3
İçeceklerin İmalatı	0,6	0,0	-5,0	3,3	-0,8	0,8	-3,1	-0,2
Tütün Ürünleri İmalatı	2,7	0,0	-5,9	6,8	-1,6	12,5	0,9	2,5
Tekstil Ürünleri İmalatı	-5,1	0,1	0,5	-1,2	-2,0	-3,4	-4,0	-0,8
Giyim Eşyaları İmalatı	-4,4	-0,3	-3,2	-0,8	-3,9	-8,5	-8,7	-3,1
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	2,0	-2,8	-4,0	-1,7	0,3	-4,3	-4,3	-5,3
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	-8,2	0,5	6,2	-2,1	7,5	-1,0	-2,4	2,0
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	-0,1	0,3	-3,7	-1,2	0,5	1,6	-0,4	-3,5
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	-2,3	8,5	0,4	-11,9	4,3	-1,5	3,4	-9,3
Kok Köm. ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	1,7	-0,7	-4,6	-0,8	12,1	1,9	-3,3	-4,2
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünler	-2,7	3,7	0,3	-0,8	0,8	-0,1	-0,2	0,6
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	-7,1	13,7	-6,9	6,4	-2,0	8,8	3,2	5,7
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	-4,6	-0,7	-1,0	-2,1	1,7	0,3	-3,0	-3,0
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	1,9	-0,9	0,7	-1,5	5,3	2,0	1,7	-1,4
Ana Metal Sanayii	1,6	2,7	-3,0	-0,1	2,0	-1,7	2,9	-1,3
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	0,3	5,8	-2,0	0,3	0,4	1,3	5,7	0,7
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	-4,4	-19,9	29,2	-23,5	19,0	1,0	2,2	-16,2
Elektrikli Teçhizat İmalatı	1,3	-1,2	0,6	1,1	1,9	1,6	0,1	1,2
Makine ve Ekipman İmalatı	-0,3	3,1	-5,5	0,9	-3,0	-3,6	-1,0	-1,9
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	-1,8	0,3	-0,3	1,0	2,8	7,1	-1,8	0,9
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	-7,6	-2,2	-26,5	-0,6	-11,9	17,7	3,8	-20,5
Mobilya İmalatı	-0,8	1,2	0,9	-2,3	1,3	-1,0	0,6	-1,3
Diğer İmalatlar	-4,3	3,0	-4,9	-1,2	-0,9	-2,8	-6,7	-3,6
Makine ve Ekipmanların Kur. ve Onar.	-7,5	0,4	-1,9	-3,6	3,4	3,4	-3,9	-4,7
Elektrik, Gaz, Buhar	4,2	-2,5	-2,4	-1,2	0,9	-0,7	2,7	-3,6
Toplam Sanayi	-1,7	0,5	-2,1	-0,8	1,5	0,6	-0,6	-2,0
Ara Mali	-1,6	1,0	-1,1	-0,6	1,8	0,2	-0,3	-1,0
Dayanıklı Tüketim Mali	-1,1	-0,2	-1,3	-1,8	0,1	-2,0	-3,3	-2,7
Dayanıksız Tüketim Mali	-3,2	2,1	-2,6	0,8	1,2	-2,0	-3,3	-0,3
Enerji	2,1	-1,4	-1,3	-1,0	3,6	0,6	0,0	-2,3
Sermaye Mali	-2,3	-0,8	-3,7	-2,3	0,5	4,6	1,9	-5,0
Düşük Teknoloji	-2,9	0,8	-1,5	-0,1	0,9	-2,5	-3,4	-0,8
Orta-Düşük Teknoloji	-1,6	1,3	-2,0	-1,5	2,9	0,9	-0,6	-2,4
Orta-Yüksek Teknoloji	3,7	4,4	-7,2	0,6	0,8	3,2	2,9	-2,9
Yüksek Teknoloji	-19,1	-16,2	15,5	-7,8	-1,7	9,3	-1,1	-4,6

*Ekim ayı verisidir.

Kaynak: TÜİK

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Dr. Çağlar Yüncüler - Müdür

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Sercan Pişkin

Sercan.Piskin@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizzat bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş., Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

